

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Зajедничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine

Broj: 03/2   /13
Sarajevo,   2013. godine

IZVJEŠTAJ O RADU
ZAJEDNIČKE KOMISIJE
ZA NADZOR NAD RADOM OSABIH
ZA 2012. GODINU

Sarajevo, januar 2013.

SADRŽAJ:

1. UVODNE NAPOMENE	3
2. AKTIVNOSTI KOMISIJE U 2012. GODINI	3
a. Zakonodavne aktivnosti	4
b. Razmatranje materijala koji proističu iz zakonom utvrđenih nadležnosti i ostalih akata	6
c. Nadzorne i radne posjete iz nadležnosti Komisije	8
2.1. PRISUSTVO OBUKAMA, RADIONICAMA, KONFERENCIJAMA I OKRUGLIM STOLOVIMA	8
2.2. STUDIJSKE POSJETE I PROGRAMI ZA PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE U INOZEMSTVU	9
2.3. SARADNJA SA OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNOM AGENCIJOM BiH I DRUGIM DOMAĆIM INSTITUCIJAMA	9
2.4. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI KOMISIJE	10
3. REZIME	12
4. PRILOZI	
1. Tabela prikaz prisustva sjednicama Komisije u 2012. godini	
2. Sjednice Komisije i razmatrane tačke dnevnog reda	
3. Prisustvo obukama, konferencijama, radionicama i seminarima	
4. Učešće u nadzornim posjetama i radnim sastancima održanim u BiH	
5. Učešće u međunarodnim aktivnostima Komisije	
6. Pregled planiranog i ostvarenog tokom 2012. godine	

1. UVODNE NAPOMENE

Nadležnosti Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija), utvrđene su u odredbama Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 12/04, 20/04, 56/06 i 12/09), Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09), te poslovnica oba Doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Pored navedenih propisa, Komisija se rukovodi i vlastitim Poslovníkom i Pravilnikom o zaštiti tajnih podataka, te relevantnim propisima koje donosi Državni sigurnosni organ. Komisija u svome radu također nastoji uvažiti i principe sadržane u Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU (CFSP), odnosno u njenom dijelu koji se konkretnije odnosi na područje rada Komisije, tj. Zajedničkoj odbrambenoj i sigurnosnoj politici (CSDP). Također se u obzir uzimaju i obaveze BiH u smislu NATO aspiracija Bosne i Hercegovine, tj. obaveze definirane kroz IPAP, MAP i Sigurnosni sporazum između BiH i NATO. Konačno, Komisija pri radu ima u vidu i obaveze koje proističu iz drugih međunarodnih sporazuma koje je Bosna i Hercegovina potpisala ili im pristupila (poput sigurnosnih sporazuma potpisanih između BiH i EU, BiH i OSCE, i sl).

Komisija je, nakon što je zbog općeg kašnjenja u formiranju vlasti sa zakašnjenjem otpočela vršiti svoj mandat, ponovo bila prinuđena zamrznuti rad zbog nejasne situacije oko statusa predsjedavajućeg (najavljena rekonstrukcija vlasti na državnom nivou trajala je duže nego što je bilo planirano, tako da se nekoliko mjeseci nije znalo „ko je opozicija“, a predsjedavajući Komisije po zakonu mora dolaziti iz opozicione stranke). Zbog ovog se Komisija u dobrom dijelu 2012. godine nije mogla u potpunosti i detaljno posvetiti svojim obavezama. Pored toga, bilo je i dosta preklapanja termina aktivnosti Komisije sa aktivnostima Domova, specijalnih komisija (poput tzv. „Sejdić-Finci komisije“ i sličnih ad hoc tijela), te stava članova Komisije da u slučaju preklapanja termina sa drugim komisijama PSBiH prisustvuju tim komisijama, budući da se u njima pojavljivao problem sa kvorumom, a u našoj komisiji u pravilu nije. Također, pored promjena na mjestu predsjedavajućeg, tokom izvještajnog perioda smo imali i promjenu na mjestu zamjenika predsjedavajućeg, zbog odlaska g. Josipa Merdže na drugu dužnost, odnosno imenovanja g. Martina Raguža na njegovu poziciju u Komisiji. Sve ovo negativno se odrazilo na rad i dinamiku aktivnosti Komisije.

Posljedično, u prvom polugodištu 2012. godine Komisija je održala dvije sjednice, a u drugom polugodištu samo jednu.

Zajednička komisija za nadzor nad radom OSABiH je u skladu s mogućnostima aktivno radila na provođenju obaveza utvrđenih poslovnica, kao i obaveza koje je sama utvrdila Planom rada i drugim aktima, što je za posljedicu imalo da smo i pored pauze u radu i drugih problema realizirali najveći dio planiranih obaveza.

S tim u vezi, a u skladu s članom 50. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 44. Poslovnika Doma naroda, podnosim Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2012. godinu.

2. AKTIVNOSTI KOMISIJE U 2012. GODINI

Zajednička komisija za nadzor nad radom OSABiH konstituirana je 7.7.2011. Tom prilikom za članove Komisije imenovani su:

iz Predstavničkog doma:

1. Mirsad Mešić
2. Slavko Jovičić
3. Amir Fazlić
4. Darko Babalj
5. Mato Franjičević, i
6. Dr Mirsad Đugum;

te iz Doma naroda:

1. Dr Nermina Kapetanović
2. Hasan Bećirović
3. Stjepan Krešić,
4. Josip Merdžo
5. Staša Košarac, i
6. Krstan Simić.

Za predsjedavajućeg je imenovan **Dr Mirsad Đugum**, a za njegove zamjenike **g. Staša Košarac** (prvi zamjenik) i **g. Josip Merdžo** (drugi zamjenik). Od dana 29.2.2012., gosp. Merdžu je na mjestu drugog zamjenika predsjedavajućeg Komisije zamijenio **g. Martin Raguž**, a od dana 20.12.2012. gosp. Mirsada Đuguma je na mjestu predsjedavajućeg Komisije zamijenio **g. Amir Fazlić**.

4

Tokom izvještajnog perioda, tj. tokom 2012. godine, Komisija je realizirala slijedeće aktivnosti:

- **3 sjednice Komisije**, na kojima je razmatrano ukupno 40 tačaka dnevnog reda, ili prosječno 13 tačaka po sjednici;
- **12 radnih sastanaka** s predstavnicima domaćih i međunarodnih institucija, održanih u BiH;
- **4 seminara/radionice**, sve održane u BiH, od čega je sama organizirala jednu;
- **1 posjeta na međunarodnom planu** (dolazna, u BiH).

Tokom izvještajnog perioda Komisija je u okviru svojih nadležnosti pratila rad različitih tijela i institucija izvršne vlasti (OSABiH, DSO, Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo odbrane, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, Vijeće ministara BiH, itd.).

a. Zakonodavne aktivnosti

Komisija tokom 2012. godine nije stavila u proceduru **nijedan** prijedlog zakona, ali je razmatrala nekoliko prijedloga za izmjene postojećih zakona iz svoje nadležnosti. Razlog za

neupućivanje konkretnih prijedloga Domovima je što članovi Komisije nisu željeli preuzeti ovakvu vrstu odgovornosti dok se prije toga temeljito ne upoznaju sa svim detaljima i potencijalnim posljedicama različitih zahtjeva koji su joj upućeni (nerijetko različita izvršna tijela imaju dijametralno suprotne zahtjeve za izmjene – sa jedne strane traži se ograničenje ovlasti, a sa druge povećanje). Budući da se radi o osjetljivoj i opsežnoj građi, bilo je potrebno određeno vrijeme da se svi članovi Komisije dovoljno obavijeste, kako o samim zakonima, tako i o konkretnim problemima u radu izvršnih organa, na osnovu kojih je moguće napraviti nacrt koji će riješiti probleme, ali i unaprijediti rad izvršnih tijela.

Tako je Komisija tokom izvještajnog perioda, vršeći svoje redovne aktivnosti, odnosno kroz kontakt sa organima izvršne vlasti i tijelima koja nadzire, ustanovila da će u cilju efikasnog rada tih organa, kao i ispunjenja zahtjeva koje pred BiH stavljaju NATO i EU, biti neophodno u narednom periodu izvršiti izmjene ili dopune slijedećih zakona:

1. Zakon o OSABiH
2. Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH
3. Zakon o reviziji institucija BiH,
4. Zakon o javnim nabavkama, te
5. Zakon o odbrani BiH.

Što se tiče **Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH**, vršili smo redovan nadzor nad njegovom primjenom, uključujući i proaktivan pristup obavljanju nadzornih posjeta, po zaprimljenim predstavkama. Tako je Komisija obavila jednu nadzornu posjetu i dva radna sastanka sa ciljem provođenja ovog dijela mandata. Radilo se o vršenju nadzora u Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Pored ovog, zaprimili smo i dvije predstavke koje se tiču navodnog nepoštivanja Zakona u jednom broju policijskih organa. Aktivnosti na rasvjetljavanju situacije po ovim predstavkama još uvijek su u toku.

Što se tiče Zakona o OSABiH i **Zakona o reviziji institucija BiH**, tokom redovnih aktivnosti Komisije ustanovili smo da su ova dva zakona međusobno proturječna, te da ih je potrebno u tom smislu doraditi (otkloniti nejasnoće i proturječnosti). Radi se prije svega o ovlasti revizora da pristupi svim podacima, uvijek i svugdje, na što po Zakonu o reviziji u institucijama BiH imaju pravo, sa jedne strane; te sa druge strane, o potrebi OSABiH da određene podatke u određenom momentu ne ustupi ili prikrije, iz razloga zaštite tajnosti svojih operacija, na što po Zakonu o OSABiH imaju pravo. Želeći da članovi Komisije prije pokretanja konkretnih izmjena zakona budu temeljito obaviješteni, od Sektora za istraživanje PSBiH smo tražili izradu analize o vršenju revizije u obavještajnim agencijama u zemljama regiona i EU. Analiza je urađena i dostavljena Komisiji, početkom 2012. organizirali smo i stručno savjetovanje-radionicu na ovu temu, sa učešćem domaćih i stranih eksperata i slijedeći korak bit će iniciranje izmjena u pomenutim zakonima.

Što se tiče **Zakona o odbrani BiH**, Komisiji je od strane predstavnika Ministarstva odbrane skrenuta pažnja na nedorečenosti i nedostatke u Zakonu o odbrani, koji blokiraju dalji rad Ministarstva na aktivnostima iz nadležnosti Komisije. Radi se o nezgrapnom prijevodu nacrtu zakona sa engleskog jezika u kojem su određeni termini prevedeni na način

koji na službenim jezicima BiH ne znače ništa, ili predstavljaju nejasne oznake (npr. „vojno obavještanje“ umjesto „vojno-obavještajni“ i sl.). Na Komisiju je apelirano i da sa svoje strane učini što može (animira Vijeće ministara i ministra odbrane) da se donese Pravilnik o radu Vojno-obavještajnog roda, budući da njegovo nepostojanje onemogućava rad odgovarajućeg sektora u Ministarstvu odbrane i također, uzrokuje nemogućnost certificiranja podregistra za razmjenu tajnih podataka sa NATO Savezom, kao i druge aktivnosti direktno izvedene iz Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.

Što se tiče **Zakona o javnim nabavkama**, Komisija je upoznata sa problemima koji se javljaju zbog nemogućnosti da se u skladu sa postojećim zakonom organizuje i provede tzv. „sigurnosni tender“, odnosno da se provede i primijeni postupak tzv. „industrijske sigurnosne provjere“. Radi se o provjeri pravnih lica (preduzeća) prilikom javljanja na klasificirani tender, npr. za nabavku specijalne policijske opreme i slično. Sva potrebna zakonska određenja i definicije već postoje u Zakonu o zaštiti tajnih podataka, no Zakon o javnim nabavkama ne prepoznaje tu činjenicu. Najjednostavnije rješenje postojeće situacije bilo bi da se cijelo poglavlje o industrijskoj provjeri iz ZOZTP „premjesti“, odnosno ugradi u Zakon o javnim nabavkama.

Konačno, uvidom u rad Komisije u prethodnom sazivu, te vodeći se informacijama dobijenim na sastanku sa Komandantom NATO Štaba Sarajevo, odvojili smo vrijeme i za upoznavanje sa osnovama **Zakona o parlamentarnom nadzoru**, čiji je pokretač u prošlom mandatu bila naša Komisija. Planom rada za 2012. Komisija je predvidjela inicirati održavanje sastanka sa kolegijem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, na kojem bismo razgovarali o ovom i drugim pitanjima u kojim se nadležnosti dvaju komisija preklapaju ili dotiču, no do ovog nažalost nije došlo, a Komisija za odbranu samoinicijativno je pokrenula radnu grupu s ciljem ponovnog stavljanja Zakona u proceduru. Naša Komisija u ovaj proces nije uključena čak ni informativno (da nam je stavljeno na znanje da se ove aktivnosti odvijaju), tako da nismo dali nikakav doprinos izradi trenutnog nacrt. Pretpostavljamo da će biti potrebno ugraditi stavove naše Komisije, kada nam nacrt bude dostavljen u redovnoj parlamentarnoj proceduri (kao sunadležnoj komisiji), budući da je realno za očekivati da ćemo imati intervencija u smislu poštivanja odredbi Zakona o zaštiti tajnih podataka, u vezi sa preklapanjem ovlasti dvaju Komisija kad je u pitanju vojno-obavještajni rod, i sl.

b. Razmatranje materijala koji proističu iz zakonom utvrđenih nadležnosti i ostalih akata

Kad je riječ o aktima koji nemaju zakonodavni karakter, Komisija je u izvještajnom periodu razmatrala, usvojila, primila k znanju i po potrebi uputila u dalju proceduru slijedeće akte:

1. Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2012. godinu;
2. Plan rada Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2013. godinu;
3. Godišnji izvještaj o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2011. godini. Dostavilo Ministarstvo sigurnosti BiH, odnsono

Državni sigurnosni organ, u skladu sa članom 76. stav (2) Zakona o zaštiti tajnih podataka (ZOZTP).

4. Izvještaj Ministarstva odbrane BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH za 2011. godinu. Dostavljen u zakonskom roku, u skladu sa članom 36. stavovi (2) i (4) Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.
5. Godišnji izvještaj o izvršenoj reviziji u OSABiH, dostavljen od strane Ureda za reviziju institucija BiH. Ponovo je konstatovano da su Zakon o OSABiH i Zakon o reviziji u institucijama BiH međusobno kontradiktorni i da zbog toga OSABiH već godinama nije u stanju dobiti pozitivno mišljenje revizije, iako po mišljenju samih revizora, prednjači u odnosu na sva druga državna tijela u smislu ozbiljnosti i kvaliteti podnesnih izvještaja. Komisija će se tokom 2013. godine dalje odrediti o ovom pitanju, najvjerovatnije predlažući izmjene u jednom ili oba navedena zakona.
6. dva polugodišnja Izvještaja Glavnog inspektora OSABiH o rješavanju žalbi podnesenih protiv Agencije.
7. Prijedlog budžeta OSABiH za 2013. godinu
8. Izvještaji i informacije OSABiH o konkretnim pojedinačnim pitanjima na koja je Komisija tražila odgovor ili izjašnjenje.
9. Na adresu Komisije pristiglo je i nekoliko predstavki koje se tiču rada OSABiH, upućenih od strane različitih pravnih i fizičkih lica (građana, vladinih i nevladinih organizacija). Rad na ovim predmetima još je u toku, izuzev onih za koje je ustanovljeno da Komisija nije nadležna za postupanje.
10. Različite usmene i pisane informacije predsjedavajućeg ili kolegija Komisije, o sastancima sa domaćim i međunarodnim tijelima

Planom rada bilo je predviđeno i razmatranje slijedećih dokumenata, ali isti nisu dostavljeni Komisiji, našto je predsjednik upozorio tijela na koja se to odnosi upućivanjem konkretnih dopisa, no ni nakon toga nismo dobili navedene materijale:

1. Izvještaj Ministarstva sigurnosti BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u 2011. godini.
2. Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u dijelu koji se odnosi na nadležnosti Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH;
3. Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici BiH za 2012. i 2013. godinu. Odredbom člana 7. stav (1) alineja 5. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, utvrđeno je da Predsjedništvo BiH odobrava Godišnju platformu, Vijeće ministara BiH je priprema, a PS BiH usvaja. Posljedni put Platforma je Komisiji dostavljena 21.3.2011., čime se očito nastavlja dugogodišnji trend kašnjenja u izradi i dostavi ovog dokumenta. Zakonski rok za dostavu ovog dokumenta je 1.novembar tekuće godine (Platforma za slijedeću godinu).
4. Godišnji izvještaj predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o aktivnostima OSABiH u 2011. i 2012.godini.
5. Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o zaključivanju sporazuma Obavještajno-sigurnosne agencije BiH s agencijama stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2011. i 2012.godini. Razlog nedostavljanja rekonstrukcija vlasti – novi predsjedavajući VM nije od drugih obaveza stigao dostaviti.

6. Godišnji izvještaj Generalnog direktora OSABiH o radu i troškovima Agencije za 2011. i 2012. godinu. Nije dostavljeno jer je u izvještajnom periodu rad Komisije bio blokiran iz već opisanih razloga.

c. Nadzorne i radne posjete iz nadležnosti Komisije

Komisija je u izvještajnom periodu obavila **jednu** nadzornu posjetu, i to Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Planom rada Komisije za 2012. godinu bile su predviđene i slijedeće radne posjete:

1. Centar za obuku OSABiH Banjaluka
2. terenski ured OSABiH Mostar
3. terenski ured OSABiH Brčko
4. Državni sigurnosni organ
5. predsjedavajući Vijeća ministara
6. Ministarstvo sigurnosti BiH - ministar
7. Ministarstvo odbrane BiH - ministar

Aktivnosti o (1) do (7) nisu provedene zbog opravdane nemogućnosti članova Komisije da usklade svoje obaveze prema Domovima i drugim Komisijama sa planiranim aktivnostima ZK OSA. Imajući u vidu probleme sa rekonstrukcijom vlasti i direktne posljedice istog na rad naše Komisije, neizvršavanje određenog dijela obaveza u drugoj polovici 2012. godine bilo je za očekivati. Također, iščekivanje konkretnih promjena na čelu ministarstava duže je vrijeme odlagalo aktivnosti Komisije (čekali smo imenovanje novih osoba, da bi kontakt i saradnja imali smisla, a proces imenovanja se stalno iznova komplicirao).

2.1. PRISUSTVO OBUKAMA, RADIONICAMA, KONFERENCIJAMA, SEMINARIMA I OKRUGLIM STOLOVIMA

Komisija je u izvještajnom periodu učestvovala na slijedećim aktivnostima kao iz naslova:

1. Radionica u organizaciji OSABiH na temu „**Sigurnosne provjere**“, održana u Tesliću, 29. i 30.3.2012. Pored članova Komisije, prisustvovali su predstavnici OSABiH, SIPA, Granične policije, Suda BiH, Tužilaštva BiH, Ministarstva sigurnosti, Ministarstva odbrane, Uprave za indirektno oporezivanje, Službe za poslove sa strancima, Komisije za žalbe, Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (IDDEEA), te entitetskih MUP-ova i Policije Brčko Distrikta.
2. Radionica u organizaciji Komisije na temu „**Finansijska revizija u obavještajnim službama**“, održana u Sarajevu, 24.4.2012. Pored članova Komisije prisustvovali su predstavnici srodne komisije iz mađarskog parlamenta, OSABiH, Ureda za reviziju

BiH, Državnog ureda za reviziju Crne Gore, Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF), OSCE Misije u BiH i NATO Štaba Sarajevo.

3. Radionica u organizaciji Komisije na temu „**Učešće civilnog društva u demokratskom nadzoru nad sigurnosno-obavještajnim sektorom**“, održana u Sarajevu, 16.5.2012. Pored članova Komisije prisustvovali su predstavnici Hrvatskog Sabora, Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, Službe za poslove sa strancima BiH, američke ambasade u Sarajevu, NATO Štaba Sarajevo, Centra za sigurnosne studije, NVO Žene ženama, NVO Vaša prava, Centra za politike i upravljanje, Sarajevskog otvorenog centra, univerziteta Sarajevo School of Technology and Science, Jedinice za reformu obavještajnog sektora pri OHR-u, Norveškog Instituta za međunarodne odnose, USAID-a, te OSCE Misije u BiH. Pozvani su bili i predstavnici Vijeća Evrope u BiH, Delegacije Evropske Komisije u BiH, Centar za promociju civilnog društva, Nacionalni demokratski institut SAD (NDI), Transparency International, Centar civilnih inicijativa (CCI), Asocijacija Alumni Centra za interdisciplinarne postdiplomske studije (ACIPS), Centar za međunarodne odnose Banjaluka, Atlantska Inicijativa u BiH, te studenti iz Sarajeva, Mostara i Banjaluke čije su oblasti proučavanja bliske ili srodne sigurnosnom sektoru.
4. Seminar na temu „**NATO Integracije**“ u organizaciji George Marshall Centra za sigurnosne studije i Ambasade SAD, održan u Sarajevu, 25. i 26.6.2012. Pored članova Komisije prisustvovali su i drugi predstavnici PSBiH (NATO delegacija), te veliki broj domaćih izvršnih organa (Min. vanjskih poslova, Min. odbrane, Min. sigurnosti itd.), Ureda za vojnu saradnju Vlade SAD u Sarajevu, NATO Štaba Sarajevo, predstavnici Programa državnog partnerstva (SPP) između BiH i Marylanda (SAD), američke ambasade, i institucija EU koje imaju ured u BiH.

2.2. STUDIJSKE POSJETE I PROGRAMI ZA PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE U INOZEMSTVU

Komisija u izvještajnom periodu nije obavila **nijednu** studijsku posjetu van granica BiH.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gosp. Martin Raguž je u izvještajnom periodu pozvan i učestvovao na međunarodnom skupu na temu „Jačanje nadzora nad obavještajnim službama na Zapadnom Balkanu“, koji se održao 5. i 6.12.2012. u Ljubljani, u organizaciji Ženevskog centra za demokratsku kontrolu nad oružanim snagama. Poziv mu je upućen na ime, kao delegatu u DN (budući da se u vrijeme pripreme konferencije ni PD (posebno kolegij) ni Komisija nisu sastajali, zbog različitih problema u rekonstrukciji vlasti u tom periodu).

2.3 SARADNJA S OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNOM AGENCIJOM BIH I DRUGIM DOMAĆIM INSTITUCIJAMA

Članom 19. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine utvrđeno je da Komisija vrši nadzor nad zakonitošću rada OSABiH. Ova zakonska obaveza ispoštovana je u mjeri u kojoj je Komisija to bila u mogućnosti učiniti.

Također je ostvaren kontakt i saradnja sa slijedećim predstavnicima domaćih institucija (kroz njihovo učešće na sjednicama i drugim aktivnostima Komisije, ili radne sastanke):

1. pomoćnik ministra sigurnosti BiH za zaštitu tajnih podataka i rukovodilac Državnog sigurnosnog organa BiH
2. direktor OSABiH
3. zamjenik direktora OSABiH
4. generalni inspektor OSABiH
5. revizor Ureda za reviziju institucija BiH
6. direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH
7. sigurnosni službenici u policijskim i pravosudnim organima na svim razinama vlasti u BiH

2.4 MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI KOMISIJE

Komisija je u izvještajnom periodu učestvovala u slijedećim aktivnostima na međunarodnom planu:

10

---

1. Uzvratna posjeta delegacije Velike skupštine Republike Turske, odnosno njihove Komisije za nacionalnu sigurnost. Obavljena od 22. do 25.5.2012. godine.
2. Dolazna posjeta delegacije NATO Saveza Brisel, u okviru IPAP pregleda. Održano od 24. do 26.9.2012. u Sarajevu.
3. Više sastanaka sa šefom Odjela za sigurnosnu saradnju OSCE Misije u BiH, umirovljenim generalom Victorom von Wilckenom, te njegovim nasljednikom, također umir. generalom Haraldom Quiel-om. Svi održani u Sarajevu.
4. Tokom 2012. godine, Komisija je prihvatila biti domaćin za dolaznu posjetu slične komisije slovačkog Parlamenta, koja je najavljena za prvi kvartal 2013. godine.
5. Na marginama radionica i drugih aktivnosti Komisije, ili kroz ured sekretara, obavljen je niz konsultacija sa političkim savjetnikom NATO HQSa (g. Rohan Maxwell) i Šefom odjela za reformu obavještajnog sektora pri OHR-u (g. Johannes Viereck), kao i kolegama iz srodnih komisija iz regiona, te sigurnosnim službenicima i drugim uposlenicima u izvršnim tijelima drugih zemalja, a koja se bave poslovima kao iz nadležnosti Komisije.

U izvještajnom periodu Komisija je kontaktirana i podržana, bilo direktno, bilo kroz Ured sekretara Komisije, od strane slijedećih međunarodnih institucija i organizacija:

1. NATO Štab u Sarajevu
2. OSCE Misija u BiH

3. Jedinica za reformu obavještajnog sektora u BiH, podržana od strane Vlade Kraljevine Norveške (IRU-NUPI)
4. Ženevski centar za civilnu kontrolu nad oružanim snagama (DCAF)
5. Ambasada SAD u Sarajevu – Politička sekcija i Ured vojnog atašea

3. REZIME

Analizom pobrojanih aktivnosti, te usporedbom planiranog i ostvarenog, može se zaključiti da je Komisija tokom 2012. godine u najvećem dijelu realizirala aktivnosti i obaveze koje su joj stavljene u zadatak relevantnim zakonima i podzakonskim aktima.

Komisija je od svoga formiranja do kraja izvještajnog perioda nastojala unaprijediti vlastite kapacitete i obaviještenost, kako bi kvalitetnije doprinijela poštivanju i primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i ostvarivanju efikasnog nadzora nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH. Komisija je usvajanjem odgovarajućih zaključaka i predlažući Domovima da neke od njih i sami podrže, nastojala unaprijediti stanje stvari u BiH u poljima za koja je nadležna.

Komisija je u svome radu nastojala uvažiti i principe sadržane u Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU (CFSP), odnosno u njenom dijelu koji se konkretnije odnosi na područje rada Komisije, tj. Zajedničkoj odbrambenoj i sigurnosnoj politici (CSDP). Jednako tako, imali smo u vidu i obaveze BiH u smislu NATO aspiracija Bosne i Hercegovine, tj. obaveze definirane kroz IPAP, MAP i Sigurnosni sporazum između BiH i NATO, te različite obaveze koje proističu iz drugih međunarodnih sporazuma koje je Bosna i Hercegovina potpisala ili im pristupila (poput sigurnosnih sporazuma potpisanih između BiH i EU, BiH i OSCE, itd.).

U nastavku su navedena pitanja kojima je Komisija posvetila posebnu pažnju tokom izvještajnog perioda:

1. **Potpuna primjena i poštivanje odredbi Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.** U ovom smislu učestvovali smo u nekoliko različitih aktivnosti, od programa obuke i radionica, do radnih sastanaka i sjednica, na kojima smo razmatrali mogućnosti da putem zaključaka i drugih zakonski raspoloživih mehanizama utječemo na Vijeće ministara i druge institucije koje rečeni zakon nedosljedno primjenjuju, ili bi ga mogle bolje primjenjivati. Tokom vršenja svojih redovnih aktivnosti, Komisija je ustanovila određene nedostatke na koje će u narednom periodu obratiti posebnu pažnju. Neki od njih su kako slijedi:
  - a. neadekvatna sistematizacija radnih mjesta unutar Ministarstva sigurnosti (u Državnom sigurnosnom organu/DSO) i Ministarstvu odbrane (u Sektoru za obavještajno-sigurnosne poslove). Sistematizacije moraju uvažavati odredbe ZOZTP i relevantne direktive NATO-a i Odluke Vijeća Evrope. U

Ministarstvu odbrane kao problem je konstatovano i nedonošenje Pravilnika o radu Vojno-obavještajnog roda.

- b. neadekvatno formulisanje inspeksijskog nadzora koji provodi DSO
- c. nejasnoće, kontradikcije i nedorečenosti u jednom broju zakona i podzakonskih akata, prije svega kad je riječ o Zakonu o reviziji u institucijama BiH i članu 9. Zakona o odbrani BiH.
- d. neunificirane prakse u radu različitih državnih organa, kad je riječ o rukovanju tajnim podacima i razmjeni ili dostavljanju istih, i neadekvatno poštivanje zakonskih odredbi u smislu definisanja sigurnosnih područja, rezervnih lokacija, postupaka za uništavanje tajnih podataka i drugih sigurnosnih procedura.
- e. nedostaci u jedinstvenom pristupu i poštivanju odredbi o fizičkoj i informatičkoj zaštiti podataka i lokacija, prije svega u podregistrima, koji još uvijek čekaju na certifikaciju od strane DSO.
- f. sporo ili nepotpuno ispunjavanje obaveza koje za BiH proizilaze iz MAP-a i IPAP-a, što koči ili onemogućava dalji napredak BiH u smislu njenih NATO aspiracija.

Komisija će u narednom periodu putem nadzornih i radnih posjeta nastojati da u direktnom kontaktu sa rukovodiocima i ovlaštenim predstavnicima organa izvršne vlasti u BiH, iste animira na efikasniju primjenu Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH. Isto vrijedi i za PSBiH (potrebno je donijeti Pravilnik PSBiH o zaštiti tajnih podataka, te niz drugih akata i mjera, poput osiguranja adekvatno zaštićenih prostorija za rad Komisije i Ureda sekretara, itd.)

Komisija je ustanovila da je stepen primjene ZOZTP u organima javne uprave u BiH, iako nepotpun, ipak zadovoljavajući. S tim u vezi Komisija će nastaviti pružanje podrške Državnom sigurnosnom organu i svim drugim tijelima kojima Komisija u okviru svojih nadležnosti može pomoći u ostvarivanju ovog cilja.

2. **Puni demokratski parlamentarni nadzor nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH.** U svrhu realizacije ovog cilja održavali smo stalan kontakt sa rukovodstvom OSABiH, te se na druge načine obavještavali o potencijalnim ili aktuelnim problemima u njihovom radu i načinima na koje Komisija može utjecati na otklanjanje ustanovljenih problema. Neki od problema koje smo ustanovili u izvještajnom periodu, a koji proizilaze iz Zakona o OSABiH, su kako slijedi:
  - a. kašnjenje u dostavljanju zakonom propisanih materijala na razmatranje Komisiji, posebno kad je riječ o materijalima koje dostavljaju Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara. Ova kašnjenja uzrokuju ozbiljne posljedice na rad OSABiH, koja je prinuđena u nedostatku Godišnje platforme o obavještajno-sigurnosnoj politici BiH raditi na osnovu prošlogodišnjih ili čak starijih Platformi, što njen rad čini nelegalnim, ili u najboljem slučaju, polulegalnim.
  - b. kontradikcije u odredbama Zakona o reviziji u institucijama BiH i Zakona o OSABiH (*vidi str.13 ovog Izvještaja*). Zbog međusobno oprečnih odredbi,

OSABiH iz godine u godinu ne može dobiti pozitivno mišljenje revizije, iako nam je od strane samog Ureda za reviziju potvrđeno da u dijelu dokumentacije u koji revizori ostvare uvid, ne postoje ni najmanji problemi, odnosno da OSABiH zapravo prednjači u kvaliteti i sadržaju podnesenog materijala, u odnosu na sve druge institucije u BiH.

- c. problem sa inicijativom za izmjene Zakona o OSABiH koju je pokrenula Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH.

Komisija je u cilju otklanjanja gornjih nedostataka poduzela jedan broj aktivnosti, uključujući analizu načina na koji su ova pitanja riješena u drugim zemljama, i održavanje jednog broja radno-konsultativnih sastanaka sa tijelima uključenim u određene procese od interesa za Komisiju. Nastavak aktivnosti podrazumijevat će pristupanje izmjenama zakona za koje je Komisija utvrdila da unose zabunu u procesu međuagencijske saradnje.

3. Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova, odnosno Prijedlog zakona koji je u prethodnom sazivu PSBiH upućen u parlamentarnu proceduru. U cilju pripreme za eventualni budući rad na ovom zakonu, odnosno ponovno pokretanje inicijative za njegovo usvajanje, Komisija je ovom pitanju posvetila značajan dio radionice “Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH u oblasti obavještajno-sigurnosnih poslova“. Na radionicu je pozvan i kolegij Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, budući da se radi o srodnoj komisiji i mogućem su-predlagaču zakona. Kolegij ZK OSA planirao je i održavanje zajedničke sjednice sa kolegijem ZK za odbranu i sigurnost, na kojem bismo razmijenili mišljenja o ovom i drugim pitanjima gdje se nadležnosti dvaju komisija preklapaju ili dotiču. Međutim, Komisija za odbranu samostalno je pristupila izradi prijedloga novog Zakona, bez da je našu Komisiju i obavijestila o tome. Premda smo očekivali da će nam njihov prijedlog biti prosljeđen barem kroz redovnu parlamentarnu proceduru (kao sunadležnoj Komisiji čije se ovlasti nerijetko preklapaju sa ovlastima Komisije za odbranu), to se nije desilo, te ćemo stoga započeti rad na sličnom zakonu koji će tretirati parlamentarni nadzor u polju obavještajnih poslova i tajnih podataka (poslova iz nadležnosti ZK OSA).

Osnovni pregled statističkih pokazatelja o radu Komisije tokom 2012. godine je kako slijedi:

broj održanih sjednica	3
broj radnih sastanaka	12
broj tačaka dnevnog reda	40
učesće na seminarima i konferencijama	5

Komisija je u izvještajnom periodu razmatrala:

prijedlozi zakona	0
izvještaji i informacije	19
odluke	0
usvojeni zaključci	10
ostali akti	27

Komisija je Planom rada za 2012 predvidjela:

ukupno zadataka i ciljeva	45
od toga nije realizirano	21
procenat realizacije:	53%

Komisija će i u narednom periodu nastojati da aktivno doprinese punoj sprovedbi Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i ostvarivanju pune demokratske kontrole nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, te blagovremeno vršiti i druge zadatke iz svoje nadležnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE
Amir Fazlić

Spisak priloga:

1. Tabela prikaz prisustva sjednicama Komisije u 2012. godini
2. Sjednice Komisije i razmatrane tačke dnevnog reda
3. Prisustvo obukama, konferencijama, radionicama i seminarima u 2012. godini
4. Pregled planiranog i ostvarenog tokom 2012. godine

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a